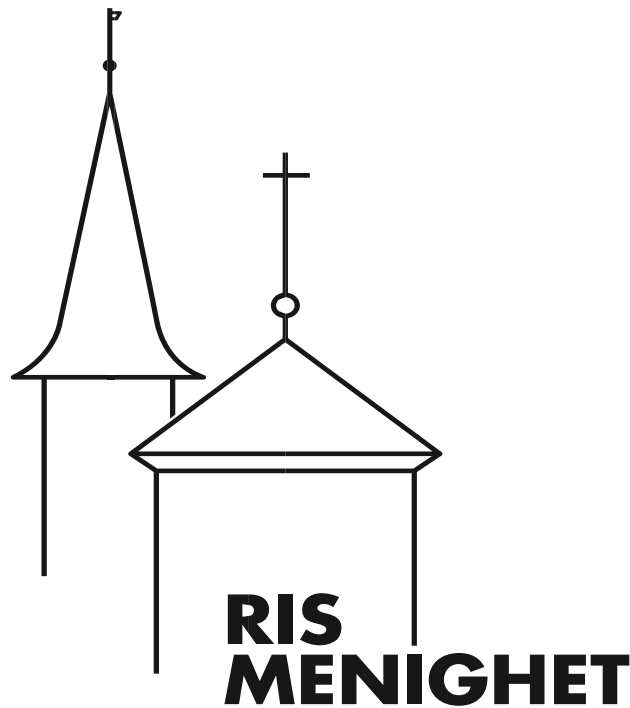


Plan for diakoni

2026 - 2030



Innledning

I 2020 vedtok Kirkerådet en ny overordnet diakoniplan for Den Norske Kirke. Som redskap til å utarbeide de lokale planene, fremheves metoden «se-bedømme-handle». Å «se» betyr i denne sammenheng å analysere den nåværende lokale situasjonen. Å «bedømme» handler om å tolke det man ser ut fra et teologisk perspektiv og vurdere hvordan kirke utfordres til handling. «Handle» er de konkrete tiltakene som velges ut fra de to foregående stegene. Dette er et dokument som sier noe om hva diakoni er og dens forankring, og gir en oversikt over de diakonale tiltak som er etablert i Ris menighet.

Diakoniens teologiske grunnlag

Det teologiske utgangspunktet for diakonien finnes i det oppdraget Gud har gitt kirken, og som kommer til uttrykk i hele vår kristne tro. Den preger fellesskapet og den enkeltes liv, ligger til grunnlag for alt menighetens arbeid og konkretiseres gjennom ulike tiltak. Alle mennesker er skapt i Guds bilde, og har dermed en uendelig og ukrenkelig verdi. Vi er skapt til å være medmennesker, tjene og ha omsorg for hverandre. Gud har gitt oss forvalteransvar over hele skaperverket, og skaperverket er avhengig av at vi tar denne oppgaven på alvor. Oppdraget må gjennomsyre hele kirkens liv og tjeneste, og komme til uttrykk i holdning og handling, ord og bønn.

Å gjøre troen virksom i handling er å spørre på ny og på ny «hvem er min neste?». Det er også å stille seg til disposisjon, både som fellesskap og enkeltperson, og spørre: "Hva vil du jeg skal gjøre for deg?" Menighetens diakonale tiltak kan rette seg både mot kirkemedlemmer og mot lokalbefolkningen generelt.

Visjonen for Den norske kirkes diakonale tjeneste:

*Guds kjærlighet til alle mennesker og alt det skapte,
virkeliggjort gjennom liv og tjeneste.*

Den norske kirkes definisjon av kirkens diakoni:

Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet

Vår plan er bygd opp etter de fire grunnpilarene i Plan for diakoni i Den norske kirke:

1. Nestekjærlighet

Nestekjærlighet og omsorg bygger på gjensidighet, likeverd og respekt for den andres integritet. Alle mennesker trenger å bli møtt med nestekjærlighet og barmhjertighet. I krisesituasjoner og vanskelige perioder er dette behovet ekstra stort.

2. Inkluderende fellesskap

Grunnleggende i den kristne tro er at mennesker er skapt til fellesskap.

Inkluderende fellesskap er et viktig uttrykk for kirkens medmenneskelige omsorg hvor den enkelte både skal se og bli sett. Gode fellesskap gir mulighet til å gi og ta imot, og har plass til mangfoldet. Å styrke bånd mellom folk, og knytte nye der forhold er gått i stykker, er en diakonal utfordring.

3. Vern om skaperverket

Vern om skaperverket er en del av Guds forvalteroppdrag og innebærer et ansvar for å bevare hele skaperverkets integritet. Det finnes mange muligheter for å øke livskvaliteten og samtidig minske klima-avtrykket. Bærekraftmålene kan være en felles plattform i samarbeid med andre.

4. Kamp for rettferdighet

Alle mennesker har rett til å leve et verdig liv. Som kirke er vi utfordret til å arbeide med menneskerettigheter både lokalt og globalt. Kampen for rettferdighet innebærer å stille seg ved siden av medmennesket, ikke som passiv tilskuer, men i aktivt engasjement. Det handler om kampen for et samfunn der alle behandler hverandre som reelt likeverdige. Diakoni handler om å myndiggjøre og utruste mennesker til å stå opp for egne og andres rettigheter.

Kirken i møte med FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål representerer en felles agenda som kirkene deler med andre aktører i samfunnet, og som kommuner er forpliktet til å rapportere hva de gjør i forhold til. Bærekraftmålene er verdens felles mål for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet, verne om livet på jorda, stoppe klimaendringer innen 2030 og skape fredelige og bærekraftige samfunn for alle.

Mange av målene har tema som kirken har vært opptatt av og kjempet for i lang tid. Derfor er de et nyttig rammeverk både for å fortolke kirkens eget samfunns-

engasjement, og for å utvikle og fordype samhandling med kommunen og andre aktører. Vårt diakonale arbeid kan knyttes til FN's bærekraftsmål.

Ris sokn i Vestre Aker bydel

I Ris sokn bor 24.666 personer, og av de er 14.814 personer medlemmer i Den norske kirke (tall fra 2025).

Ris menighet har et nært og godt samarbeid med bydelen, som oppleves verdifullt. Menigheten samarbeider med bydelens ulike aktører og institusjoner som barnehager, skoler, bofellesskap, sykehjem og Omsorg+. I bydelen er det 3 frivilligsentraler som menigheten samarbeider med; Vestre Aker Frivilligsentral, Oslo Vest frivilligsentral og Hovstua frivilligsentral. Menigheten har representant i styret i Vestre Aker frivilligsentral.

Ensomhet, skjult rus (særlig alkohol), demens og belastning for pårørende beskrives som de største utfordringene for eldre seniorer i bydelen. Menighetenes tilbud, lokaler og frivillige ressurser er viktige bidrag i arbeidet mot ensomhet. Dialog om samarbeidsmuligheter er sentralt, særlig innen sorgarbeid og besøkstjenester. Mange opplever mangel på/endring i møteplasser, og det er viktig med møteplasser uten alkoholservering. Fellesskap, menneskemøter og nærhet er avgjørende for å motvirke ensomhet.

Hvordan kan kirken bidra?

Kirken har i lang tid vært en vesentlig aktør i samfunnet. Utfordringene lokalt og globalt berører oss som kirke, og utfordrer oss til handling. Lokale planer for diakoni tar utgangspunkt i de aktuelle forholdene, og ser etter utfordringer og ressurser. Innenfor diakoniens egenart, muligheter og begrensninger, kan innsatsen være rettet mot omsorg og fellesskap eller forandring og problemløsning. Et overordnet perspektiv er at kirkens diakoni står sammen med alle mennesker av god vilje i arbeidet for en bedre verden både globalt og lokalt.

Diakoni i Ris menighet

Vår lokale plan ønsker å svare på de utfordringer bydelen og Den norske kirke står i, der uro, eksistensiell beredskap, håp, motstandskraft, tilhørighet og fellesskap er sentrale begrep. Tiltakene utgjør menighetens beredskap for livskriser, sorg,

utrygghet og tap av mening, uttrykker kristen tro i handling og gir læringsarenaer for barmhjertighet og solidaritet.

Tiltakene gir rom for tilhørighet også uten sterk forkunnskap eller forpliktelser og gir inngang til fellesskap for søkende. Diakoni er menighetens kjerneoppdrag, og planen viser hvordan diakonalt arbeid bidrar til folkekirkens bærekraft.

Diakoni i Trosopplæringen

Diakonien er uløselig knyttet til trosopplæringens mål om å bidra til livstolkning og livsmestring. Trosopplæringen skal gi rom for å utvikle et trygt selvilde, etablere relasjoner, utfordre til tjeneste og til livsutfoldelse for hele mennesket – med bruk av ulike sanser, evner og uttrykksmåter.

Alle barn og unge skal bli møtt og tatt vare på som de er, med mulighet til å dele livets sårbarhet med hverandre og samtale om livsspørsmål og utfordringer livet gir. En diakonal trosopplæring vil se, tolke og handle i forhold til barns, unges og familiers livserfaringer. I kontakt med et stort antall barn og unge, vil noen ha erfaringer med belastninger, krenkelser og overgrep. Det innebærer at menigheten må fange opp, forebygge dette og ha en beredskap for å ivareta og inkludere barn og unge med slike erfaringer.

Diakoni er en dimensjon ved all trosopplæring og må konkretiseres i handling. Den diakonale handling kommer blant annet til syne i de relasjonene vi lever i og hvordan vi forvalter jordas ressurser. Barn og unge bør få erfare og medvirke til åpne, trygge og inkluderende fellesskap som består av et mangfold av mennesker med forskjellig kulturell og etnisk tilhørighet, ulik alder, seksuell legning, funksjonsevne, sosial og økonomisk status, familie- og livssituasjon.

Skjevfordeling av ressurser, klimaendringer og overforbruk gir store konsekvenser for hele skaper verket. Trosopplæringen må på ulike måter stimulere til og utfordre barn og unge og deres familier til tjeneste og samfunnsengasjement. Ved å ta del i menighetens internasjonale engasjement og solidaritet med mennesker som lider, vil barn og ungdom få erfare at de tilhører et verdensvidt felles skap med ansvar for hverandre. Trosopplæringen må være med på å rette fokus på utfordringer og muligheter til forandring når det gjelder forbruk, miljø og rettferd.

NB: Mange av menighetens diakonale aktiviteter kommer fram i Trosopplæringsplanen og er ikke tatt med her.

HANDLINGSPLAN

Frivillighet

I menigheten er den samlede kunnskap og erfaring stor. Det er viktig for kirken at mennesker som oppsøker den ikke bare blir mottagere av tjenester, men kan bli involvert og delaktig i fellesskapet. En del av kirkens oppdrag er nettopp å gi rom for det, om de er medlemmer eller ei.

Vårt hovedmål er å bygge levende bærekraftige fellesskap der frivillige ses som partnere i vårt arbeid. En bevisst tenkning omkring arbeidet med frivillighet, samt hensiktsmessige rammer og god frivilligledelse, er avgjørende for å ivareta frivillige, utløse engasjement og skape stabilitet og kvalitet i arbeidet.

Menigheten ønsker å legge til rette for at ressurser og egenskaper kan komme til sin rett. Visjonen er at aktivitetsmangfoldet i menigheten springer ut fra de mennesker og ressurser som finnes i fellesskapet.

Menigheten er avhengig av frivillige medarbeidere for å opprettholde menighetens aktivitet, i møte med bredden av vår befolkning. Frivillighet har en viktig samfunnsmessig betydning ved å styrke relasjoner og tillit mellom mennesker. I tillegg viser studier at frivillighet kan bidra til bedre folkehelse og livskvalitet for den enkelte frivillig.

Formål	Rekruttere nye og ivareta frivillige i menigheten ved å sørge for at frivillige i vår menighet opplever oppgavene meningsfulle, føler seg ivaretatt og satt pris på.
Arbeidsform	Legge til rette for veiledning, kursing og samlingspunkter for å gi kunnskap, støtte og opprettholde engasjement. Staben inviterer til Frivilligfest 1 x pr.år, som takk til alle som bidrar, har bidratt eller ønsker å bidra framover. Diakon samarbeider med Frivilligsentralene i Bydelen med tanke på å rekruttere nye frivillige.
Ansvar	Diakon har et særlig ansvar for å ivareta frivillige og rekruttere nye, men alle ansatte og Menighetsråd har ansvar for å ivareta frivillige og rekruttere nye. Kateket og menighetspedagog har ansvar for oppfølging av frivillige som bidrar i barne- og ungdomsarbeidet og leirer.

Videre er menighetens handlingsplan listet opp innenfor de fire hovedområdene.

Nestekjærighet

Hovedmål: I møte med sorg, krise, ensomhet, eksistensiell uro og livsbelastninger skal Ris menighet være et tilgjengelig, tillitsvekkende og trygt felleskap, der mennesker blir møtte med respekt, verdighet og barmhjertighet. Ingen skal måtte bære alene. Kirken ønsker å være håpsbærer og medvandrer i livets utfordringer.

Sjelesorg

Formål	Gi mennesker rom for fortrolige samtaler om liv, tro, krise og eksistensielle spørsmål.
Arbeidsform	Samtaler på kontor, hjemmebesøk og «Walk&talk»
Ansvar	Diakon, prester, kateket

Besøkstjeneste

Formål	Redusere ensomhet hos personer som har begrenset mulighet til å delta i menighetens aktiviteter.
Arbeidsform	Diakon samarbeider med Oslo Vest Frivilligsentral og Vestre Aker frivilligsentral for å tilby besøkstjeneste.
Ansvar	Diakon i samarbeid med frivilligsentralene.

Institusjonsnærvær Diakonveien Omsorg+ og Vinderenhjemmet

Formål	Gi beboere tilgang til åndelig og eksistensiell omsorg og tilknytning til menigheten.
Arbeidsform	Månedlige gudstjenester, og regelmessig tilstedeværelse og samtaler. Tilbudet tilrettelegges i samarbeid med institusjonene.
Ansvar	Prest, diakon, kontor

Allehelgensdag

Formål	Gi omsorg og støtte til mennesker som har mistet noen, særlig det siste året.
Arbeidsform	Gudstjeneste, navneopplesning, åpen kirke og konsert.
Ansvar	Diakon, prester, kontor

Sorggrupper (åpne og lukkede)

Formål	Skape trygge fellesskap for mennesker som lever med sorg og savn.
Arbeidsform	Lukkede grupper (nov-juni) for etterlatte. Åpen sorggruppe en gang pr.mnd.
Ansvar	Diakonene i prostiet

Temakveld om sorg

Formål	Øke kunnskap om sorg, og gi støtte og fellesskap til mennesker i krevende livsfaser.
Arbeidsform	Årlig temakveld i samarbeid med diakoner i prostiet.
Ansvar	Diakoner i Vestre Aker prosti

Temakveld om samliv

Formål	Styrke parforhold, og forebygge samlivsbrudd.
Arbeidsform	Parene får undervisning av en kvalifisert foredragsholder. Mat serveres.
Ansvar	Diakonene i Vestre Aker Prosti

Inkluderende fellesskap

Hovedmål: Mennesker skal oppleve tilhørighet og fellesskap i Ris menighet, både i og utenfor gudstjenestene. Vi ønsker at nye deltagere finner veien til menighetens møteplasser, og gi tid og rom for samtale i våre tilbud.

Kirkekaffe

Formål	Tilby fellesskap etter gudstjenesten, med tid til samtaler.
Arbeidsform	Enkel bevertning etter gudstjenesten
Ansvar	Prester, diakon. Kirketjener og frivillige bidrar.

Rislunsj

Formål	Styrke fellesskap i menigheten, og være et lavterskeltilbud som nye lett kan inviteres til. Redusere ensomhet og skape tilhørighet.
Arbeidsform	Lunsjtreffet arrangeres siste onsdag i måneden kl.13-14.30 med god tid til samtaler. Vi spiser og synger sammen, og får høre et kåseri.
Ansvar	Diakon. Prest og frivillige bidrar.

Lørdagskafé

Formål	Gi mennesker med nedsatt funksjonsevne et hyggelig møtested, der de kan oppleve fellesskap og sosialt samvær utenfor sine boliger.
---------------	--

Arbeidsform	Siste lørdag i mnd. Kl.12-14 inviterer vi til sosialt samvær med spill, sang, og samtaler. Kaffe/ te serveres og vafler selges. Invitasjon sendes alle tilrettelagte boliger i menigheten.
Ansvar	Frivillige i tillegg til Diakon.

Supertorsdag/ Middag

Formål	Måltidsfellesskap for hele familien.
Arbeidsform	En torsdag i måneden inviterer vi til sosialt fellesskap med middag for hele familien. Rishaven barnehage informerer om tilbudet til familier som har barn der. I etterkant er det småbarnssang og samling for de større barna.
Ansvar	Kapellan, menighetspedagog og frivillige.

Tirsdagssamling

Formål	Bidra til fellesskap med refleksjon rundt søndagens tekster og økt bibelkunnskap. I tillegg gi rom for samtale.
Arbeidsform	Sokneprest og kapellan har foredrag eller innledning til samtale om søndagens tekst 2 tirsdager i måneden. Frivillige ordner servering.
Ansvar	Sokneprest og kapellan.

Åpent kapell

Formål	Gi mulighet til å besøke Holmenkollen kapell, og ha et rom for refleksjon og bønn.
Arbeidsform	Kapellet er åpent under Holmenkollens skifestival. Åpent kapell bemannes med lønnede kirkeverter i skolens sommerferie Juni – august kl.11-17
Ansvar	Daglig leder

Vern om skaperverket

Hovedmål: Menigheten skal bidra til økt bevissthet og ansvar for skaperverket som del av kristen tro og praksis. Skaperverk og bærekraft tematiseres regelmessig i gudstjeneste og fellesskap. Viser til «Handlingsplan for Grønn kirke» i Ris menighet.

Speiding

Formål	Gi medlemmene naturopplevelser, fellesskap og kjennskap til kristen tro i tillegg til å lære samarbeid og ledelse.
---------------	--

Arbeidsform	Et tilbud fra 1.trinn og oppover, der hele familien er invitert med. Ulike turer og aktiviteter arrangeres, og alt skjer ute i naturen. Speiderne er delt inn i 4 enheter: Oppdagere 1.-2.trinn, Stifinnere 3.-4.trinn, Vandrere 5.-10.trinn og Rovere som er eldre enn dette.
Ansvar	KFUK/ KFUM

Skaperverkets dag

Formål	Bidra til at flere i menigheten kjenner til og engasjerer seg i Grønn Kirke-arbeid.
Arbeidsform	Skaperverkets dag feires i gudstjenesten 1x i året, fortrinnsvis i juni. I tillegg fokus på menighetens handlingsplan for Grønn kirke under kirkekafe og orienterer om Grønn gruppe sitt arbeid.
Ansvar	Prest, diakon i samarbeid med Grønn gruppe

Høsttakkefest

Formål	Takke for markens grøde i gudstjenesten, og bidra til økt engasjement for Grønn kirke i menigheten.
Arbeidsform	Takkegudstjeneste 1 x om høsten, der kirkerommet pyntes med høstens grøde. Under kirkekafe kan temaet aktualiseres med innlegg.
Ansvar	Prest og Rishaven barnehage. Grønn gruppe er med i samarbeidet.

Grønne utflukter

Formål	Inspirere til å ta nærområdet i bruk gjennom turer til fots.
Arbeidsform	Grønn gruppe inviterer til månedlige gåturer i nærområdet.
Ansvar	Grønn gruppe

Klesbyttestativ (0-6 år)

Formål	Fremme gjenbruk og bærekraft, og gi småbarnsfamilier mulighet til en enkel bytteordning.
Arbeidsform	Tilbudet knyttes til etablerte tiltak i trosopplæringsplan; babysang, småbarnssang og supertorsdag. Tiltaket testes ut våren 2026, og evalueres før evt videreføring.
Ansvar	Diakon og Grønn gruppe

Kampen for rettferdighet

Hovedmål: Ris menighet skal være en tydelig stemme for rettferdighet, inkludering og solidaritet både lokalt og globalt.

Fasteaksjon

Formål	Gi konfirmanter og menighet økt kunnskap om både diakoni og samfunnsengasjement, i tillegg til å samle inn penger til Kirkens Nødhjelp hjelpearbeid.
Arbeidsform	Temaet aktualiseres i konfirmantundervisning og gudstjeneste i forkant av fasteaksjon. Tirsdag før palmehelgen, går konfirmanter med bøsse fra dør til dør i menigheten. Foresatte bidrar med hjelp under aksjonen, og ordner kaker som serveres etter konfirmantene har vært ute.
Ansvar	Kateket. Diakon, prest, menighetspedagog, foresatte og frivillige bidrar.

Menighetens misjonsavtale

Formål	Vise internasjonalt engasjement og solidaritet, og bidra med økonomisk støtte til prosjekter gjennom vår samarbeidspartner Det Norske Misjonsselskap.
Arbeidsform	Fokus på menighetens misjonsavtale i gudstjenestene i tillegg til en Misjonskveld, og støtte NMS økonomisk gjennom ofringer.
Ansvar	Menighetsråd og sokneprest. Diakon bidrar.

Minnemarkering ved «Skammens stein»

Formål	7. mai hvert år rettes oppmerksomheten mot den mørke historien om behandling av Romanifolket/ taterne i det norske samfunn. Ris menighet vil vise solidaritet, og bidra til inkludering/samhandling.
Arbeidsform	Taternes Landsforening og Ris menighet inviterer til minne-markering ved «Skammens stein og samling i menighetshuset med servering og taler.
Ansvar	Sokneprest og daglig leder i samarbeid med Taternes landsforening. Diakon og frivillige deltar.

Tiltakene i menighetens diakoniplan evalueres årlig gjennom

- Erfaringsdeling i stab
- Tilbakemelding fra deltagere
- Drøfting i Menighetsråd og aktuelle utvalg - vurdering av kapasitet og tilgjengelighet.